

Αθήνα, 6 Φεβρουαρίου 2014

Κοιν.: 1. Γραφείο Πρωθυπουργού

2. Υπουργό Εσωτερικών κ. Ιωάννη Μιχελάκη

3. Υπουργό Υγείας κ. Άδωνι Γεωργιάδη

4. Αναπλ. Υπουργό Εσωτερικών κ. Λεωνίδα Γρηγοράκο

5. Υφυπουργό Υγείας κ. Ζέτα Μακρή

Αξιότιμε Κύριε Δήμαρχε,

Η Εθνική Επιτροπή για τον Έλεγχο του Καπνίσματος αισθάνεται υποχρέωσή της να τοποθετηθεί δημόσια σχετικά με την πρόσφατη χορηγία που έγινε από γνωστή καπνοβιομηχανία για ανάπτυξη μιας γειτονιάς του Δήμου της Αθήνας.

Δεν γνωρίζουμε ακριβώς το ύψος της χορηγίας αυτής, γνωρίζουμε όμως καλά ότι:

1. Το όφελος από την ανάπτυξη μιας γειτονιάς δεν μπορεί ποτέ να εξισορροπήσει τον αρνητικό συμβολισμό της συνεργασίας του θεσμού, που εκπροσωπείτε, με εμπορικά συμφέροντα, που καταστρέφουν το πολυτιμότερο αγαθό του ανθρώπου.
2. Πίσω από τέτοιου είδους "αγνές" χορηγίες, η καπνοβιομηχανία κρύβει τη διαφήμιση του καπνίσματος και την προώθηση προϊόντων καπνού.

Γίνεται, δηλαδή, μία μεθοδευμένη εκμετάλλευση της κοινωνικής σας ευαισθησίας και της οικονομικής κρίσης της χώρας, προκειμένου να διαφημιστεί και να προωθηθεί το κάπνισμα και τα προϊόντα καπνού, που ουσιαστικά καταστρέφουν τη Δημόσια Υγεία και την οικονομία των ασφαλιστικών μας φορέων, άρα, συνδέονται αιτιολογικά με την κρίση αυτή.

Σε συνέχεια της ηθικής διάστασης του ζητήματος, οφείλουμε να εξετάσουμε και τις νομικές του παραμέτρους. Κι επειδή είστε έγκριτος νομικός, σας παραθέτουμε τις σχετικές διατάξεις της διεθνούς και ελληνικής νομοθεσίας. Η Σύμβαση Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, διεθνώς γνωστή ως FCTC (Framework Convention for Tobacco Control) που πήρε την τελική της μορφή και εγκρίθηκε στη Γενεύη το 2003 προεδρεύοντας του Έλληνα Καθηγητή Κωνσταντίνου Στεφανή, επικυρώθηκε δε από τη Βουλή των Ελλήνων ως Νόμος 3420/2006 αναφέρει στο άρθρο 13 ρητά τα ακόλουθα:

Άρθρο 13

Διαφήμιση, προώθηση και χρηματοδότηση για την προώθηση του καπνού

Παράγραφος 2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα επιβάλλει, σύμφωνα με το σύνταγμα ή τις συνταγματικές αρχές του γενική απαγόρευση κάθε μορφής διαφήμισης, προώθησης και χρηματοδότησης για την προώθηση του καπνού.

Άρα, η χορηγία αυτή είναι εκτός πνεύματος και κλίματος μιας επικυρωμένης από την Ελλάδα, διεθνούς Σύμβασης, του FCTC, που αποτελεί σήμερα Νόμο του Κράτους και είναι η πιο οργανωμένη παγκόσμια προσπάθεια για προστασία της Δημόσιας Υγείας από τη μάστιγα του καπνίσματος.

Για να προλάβουμε τον πιθανό αντίλογο, ότι κάτι τέτοιο δεν έγινε για προώθηση προϊόντος καπνού, κάτι που ειλικρινά ελπίζουμε, υπενθυμίζουμε το άρθρο 1 της Σύμβασης που προσδιορίζει επακριβώς την έννοια της προώθησης ως εξής:

Άρθρο 1

Χρήση όρων

Παράγραφος γ. «Διαφήμιση και προώθηση του καπνού» σημαίνει κάθε μορφή εμπορικής επικοινωνίας, υπόδειξης ή δράσης που έχει ως σκοπό, αποτέλεσμα ή πιθανό αποτέλεσμα την προώθηση ενός προϊόντος καπνού ή της χρήσης καπνού, άμεσα ή έμμεσα.

Παράγραφος ζ. «Χρηματοδότηση για την προώθηση του καπνού» σημαίνει κάθε εισφορά σε οποιαδήποτε εκδήλωση, δραστηριότητα ή πρόσωπο η οποία έχει ως σκοπό αποτέλεσμα ή πιθανό αποτέλεσμα την προώθηση ενός προϊόντος καπνού ή της χρήσης καπνού, άμεσα ή έμμεσα.

Επί πλέον, οι συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την σωστή εφαρμογή του εν λόγω άρθρου αναφέρουν:

Οδηγίες για την εφαρμογή του άρθρου 13 της Σύμβασης- Πλαίσιο

Παράγραφος 2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα επιβάλλει, σύμφωνα με το σύνταγμα ή τις συνταγματικές αρχές του, γενική απαγόρευση κάθε μορφής διαφήμισης, προώθησης και χρηματοδότησης για την προώθηση του καπνού. Αυτή θα περιλαμβάνει, με την επιφύλαξη του νομικού συστήματος και των τεχνικών μέσων που έχει στη διάθεση του κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, γενική απαγόρευση των δραστηριοτήτων διασυννοριακής διαφήμισης, προώθησης και χρηματοδότησης για την προώθηση του καπνού που εκκινούν από την επικράτεια του.

Τέλος, θα θέλαμε να αναφέρουμε, ότι στην τελευταία συνδιάσκεψη των Συμβαλλομένων Μερών (Conference of Parties) του FCTC, στη Σεούλ, το Νοέμβριο του 2012, η διεθνής αστυνομία Interpol δεν έγινε δεκτή, ούτε καν ως παρατηρητής, ακριβώς και μόνο επειδή είχε δεχθεί χορηγία από καπνοβιομηχανία (κατά σύμπτωση την ίδια που χορήγησε και τον Δήμο) για την καταπολέμηση της λαθρεμπορίας προϊόντων καπνού.

Με άλλα λόγια χορηγίες τέτοιου είδους από την καπνοβιομηχανία ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο το διεθνές κύρος της χώρας και την ομαλή συνέχιση της εθνικής μας παρουσίας στο FCTC.

Και επειδή η εν λόγω χορηγία της καπνοβιομηχανίας έρχεται να συμπληρώσει την αδράνεια της Δημοτικής Αστυνομίας για την εφαρμογή του νόμου που θα προστάτευε τους πολίτες και ιδίως τα παιδιά της Αθήνας από το παθητικό κάπνισμα, αδράνεια που στηλιτεύτηκε διεθνώς, υποχρεωνόμαστε εκ της ιδιότητάς μας να καλέσουμε τις υπηρεσίες σας να αναλάβουν τον προσήκοντα ρόλο, ώστε κατ' ελάχιστον να συμπλέουν χωρίς ερωτηματικά με την εθνική προσπάθεια για μείωση του καπνίσματος μέσα από τις αρχές και τις διαδικασίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το πλήρες κείμενο, το πρωτόκολλο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για το λαθρεμπόριο και τις συστάσεις για την εφαρμογή του FCTC, παραπέμπουμε στο www.smokefreegreece.gr «Η αλήθεια για το κάπνισμα», όπου είναι αναρτημένη ειδική σχετική έκδοση του προγράμματος HEART II.

Εκ μέρους της Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος,

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Κ.Μπεχράκης MD, PhD (McGill), FCCP

Πνευμονολόγος – Εντατικολόγος

Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Harvard

Ερευνητής Ιατροβιολογικού Ιδρύματος Ακαδημίας Αθηνών

Πρόεδρος του European Network for Smoking and Tobacco Prevention